Preživjeli

Marijana Hameršak

Kako upozoravaju neki autori (Cuttitta et al. 2020: 37), pojam preživjeli zbog usmjerenosti na biološki život i vrijednost života samog po sebi, može biti poluga humanitarizacije i simboličke inferiorizacije ljudi u pokretu, slično kao što su to pojmovi iregularni ili ilegalni migrant. Istim pojam, međutim, nadilazi svoju doslovnu značenjsku razinu budući da **iregularizirane** migrantske putove eksplicitno definira kao opasne i smrtonosne, pozivajući posredno i na osudu onih koji su za njih odgovorni. Osim toga, preživjeli su izravni ili posredni svjedoci, akteri proizvodnje i prenošenja znanja o stradanjima koja su preživjeli. Kako to podcrtava Giorgio Agamben u raspravi o pamćenju, sjećanju i svjedočenju o Auschwitzu, preživjeli je svjedok u značenju latinskog *superstes,* dakle onog koji je preživio i „koji je bio sve do kraja uz neki događaj“, za razliku od svjedoka koji izvana promatra neki događaj ili spor (lat. *testis*) (Agamben 2008: 12). Osim u istupima prema institucijama i organizacijama za zaštitu ljudskih prava, preživjeli danas javno, pa i na sudovima svjedoče o progonima i mučenjima na hrvatskim granicama.

2. 7. 2022.

Literatura

Agamben, Giorgio. 2008. *Ono što ostaje od Auschwitza. Arhiv i svjedok. Homo sacer III.* Zagreb: Izdanja Antibarbarus. Preveo Mario Kopić.

Cuttitta, Paolo, Jana Häberlein i Polly Pallister-Wilkins. 2020. "Various Actors. The Border Death Regime". U *Border Deaths. Causes, Dynamics and Consequences of Migration-related Mortality*. Paolo Cuttitta i Tamara Last, ur. Amsterdam: Amsterdam University Press, 35-51.